

כיצד מגיעים למדרגת 'לישב בשלוה' בעולם הזה?

הקדמה

פרשתנו פותחת בתיאור התיישבותו של יעקב אבינו בארץ כנען.
"וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן." (א.ז.א)

פירוש

רש"י מפרש את הפסוק כך:

"ביקש יעקב לישב בשלוה, קפץ עליו רוגזו של יוסף. צדיקים מבקשים לישב בשלוה – אומר הקב"ה: לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעולם הבא אלא מבקשים לישב בשלוה בעולם הזה."

המפרשים מסבירים שמכיוון שהעולם הזה נקרא "פרוזדור" והעולם הזה הוא "טרקלין" (דרך מעבר) **צריך האדם להרגיש בעולם הזה במצב של 'גר'**, ומי שרוצה להרגיש שלווה כאן בעצם הופך את סדר מעלת העולם הבא על העולם הזה.

שאלות

- כיצד יעקב שהיה 'המושלם באבות' ביקש לשבת בשלוה בעולם הזה, והרי ידע היטב שזה ניתן רק בעולם הבא?
- כיצד קרה שבסופו של דבר הגיע יעקב למצב של 'שלוה' בעולם הזה כאשר התגורר במשך 17 שנים בארץ גושן?

נקודת הביאור

הדרגה 'לישב בשלוה' – משמעותה לגרום נחת לה' ולגלות את עצמיות תענוג ה'. כדי להגיע לדרגה זו צריך לברר את הדרגות הנמוכות ביותר בארץ.

- כדי שעצם הרצון והתענוג של ה' במצוות יוכלו לבוא לידי גילוי בעבודה הרוחנית של האדם נדרשים 2 תנאים:
 - התבטלות מוחלטת** – שעבודת ה' תיעשה לגמרי שלא על מנת לקבל פרס. (גם לא רצון בשכר רוחני)
 - לרצות את רצון ה'** – שכל מציאות האדם היא שרצונו ותענוגו הוא הרצון והתענוג של הקב"ה.

האדמו"ר הרי"צ מסביר כיצד שני תנאים אלו רמוזים בפסוק: "שְׁלוֹם רַב לְאֶהֱבֵי תוֹרָתְךָ" (תהילים קיט, קסה) "אוהבי תורתך" – אלו יש להם אהבת התורה באופן של:

- התבטלות** מעבר לעצם הלימוד, וכל לימוד משום נותן תורה.
- קיום **רצון ה'** יתברך.

 לכן "אוהבי תורתך" זוכים ל-"שלוה רב" כלומר לגרום לנחת רוח לבורא.

האדמו"ר הזקן מסביר שעבודת הברורים של יעקב (משום רצונו לקיים את רצון ה') נעשתה בהתבטלות מוחלטת, בדומה להתבטלות שבלימוד התורה.

כיצד מגיעים למדרגת 'לישב בשלווה' בעולם הזה?

הביאור

א. יעקב לא ביקש זאת בשביל עצמו. הוא לא רצה לנוח מ-'צרת עשו' ומ-'צרת לבן' אלא רצונו היה שיתגלה 'השלום' ו'השלוה' לאחר עבודתו בבירור הניצוצות אצל לבן ועשו. בקשתו של יעקב נועדה כדי להשלים את תכלית עבודתו הרוחנית ובעצם להשלים את רצון ה'.

ב. עבודת הבירורים של יעקב הייתה באופן כזה שגם בבית לבן – לא הייתה ללבן שליטה עליו, הוא היה **ברשות עצמו**. לבן התחנך אליו: 'הגידה לי מה משכורתך', 'אם נא מצאתי חן בעיניך' וכו'. וכך גם אצל עשו. אך אצל יוסף היה שונה הדבר, הוא היה **עבד** אצל פוטיפר, היה בבית הסוהר, וגם כשהיה משנה למלך היה צריך לקבלת רשות מפרעה. יוצא מכך שעבודת הבירורים ואיסוף ניצוצות הקדושה בדרגות הנמוכות ביותר נעשתה באמצעות ירידת יוסף למצרים. ומכיוון ש"אלה תולדות יעקב יוסף" – **ירידת יוסף למצרים פעלה ביעקב אביו בירור הארציות התחתונה ביותר**. ולכן רק לאחר סיפורו של יוסף הצליח יעקב להגיע לדרגה הגבוהה של גילוי עצמיות תענוג ה' זכה במשך 17 שנים 'לישב בשלוה'.

ליקוטי שיחות, חלק טו, וישב ב'.